

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
egész évre 150.— L., félévre 85.— L.
Egyes szám ára 4.— L.
Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
CLUJ,
Strada Baron L. Pop 5. szám.
Megjelenik minden szombaton.

Uj kenyér ünnepén.

Az uj búza zsengejét az egyház is megünnepli. Mikor is volna méltóbb dolog Istennek hálát adnunk, mint mikor a sok verejték és aggodalom után az anya-

lőle. Inkább kóstolólul és ünnepi bemutatásul készül az uj kenyér.

Ósi szokások szerint az uj kenyér megszegése alkalmával a falvakon, vagy

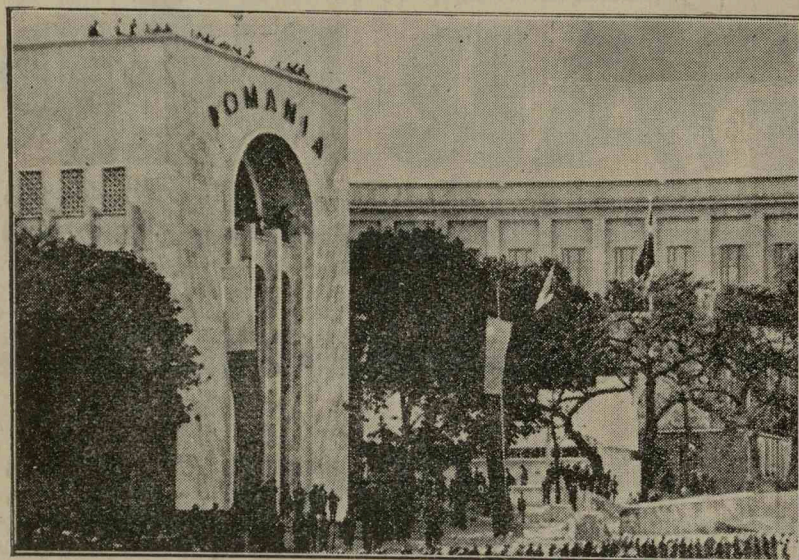
Az új kenyér ünnepe Szegeden.

föld megadja nekünk mindannapi kenyérünket.

Igen sok helyen nemcsak egyházi, de világi módon is megünneplik az uj kenyér megjelenését. Ezek az ünnepek rendszerint az aratás alkalmával zajlanak le. Ilyenkor a gazda néhány érett kévének magját megőrlteteti és kenyeret süttet be-

mezőgazdasággal foglalkozó városok utcáin vidám felvonulások vannak, a nézők előtt ünnepi ruhájukban elvonulnak az arató kaszások, marokszedő nők és a búzával megrakott ökrös szekerek.

Képiünk Szeged város uj kenyér ünnepéről készült. Ezt az ünnepet a rádió is közvetítette.

Károly király Őfelsége külföldön.

A nyári politikai szünet alatt a király Őfelsége hosszabban fog külföldön tartózkodni. Első megállása Párisban volt, ahol több ünnepségen vett részt és a francia államférfiakkal politikai tárgyalásokat is folytatott. Párisban a világkiállítást is megtekintette. Legtöbbet persze a román kiállítás épületében tartózkodott, ahol a kiállítóknak személyesen is elismerését fejezte ki. (Balról a román pavillon.)

A nemesített búza idej fermése.

Magyarországon az utóbbi évek alatt a búzatermelés teljesen átalakult. Ma már a legkisebb faluban is nemesített vetőmagot vetnek, az uradalmak pedig versenyeznek

egymással a jobb fajta búzák termelésében. Képünk József főherceget ábrázolja (balról), amikor egyik birtokán szakemberek társaságában az úgynevezett „bánkuti” búza szép kalászeit szemléli.

Amerikai katona szobra Budapesten.

A forradalmi idők alatt Bandholz amerikai kapitány nagy szolgálatakat tett a magyarságnak. Sok emberéletet megmentett a puszulástól, sok intézményt megőrzött a kirablástól. Hálából a magyarok díszes éreszobrot emeltek emlékezetére. Közlebbről a kapitány özvegye látogatott el Budapestre, férje szobrához. A magyarok az özvegyet is nagy ünneplésben részesítették.

Kétféle érettségi vizsgálat.

Ilyenkor, júliusban, két munkás sereg számadására kerül sor: a földművesére, aki aranysárga, telt kalászu búzáját takarítja be a határból és a középiskola padjából kikerült diákéra, aki beszámol vizsgáztatóinak mindarról, amit nyolc éven át tanult, magába szívott. Önkéntelenül kínálkozik az alkalom az összehasonlításra, hiszen mindkét munkás sereg „ilyenkor levizsgálják” és szorgalmával és a befektetett munka nagyságával egyenes arányban kapja meg jutalmát.

A gimnázisták érettségi vizsgáján már tul vagyunk. Megtizedelve és alaposan megválogatva kerültek ki a mai tanügyi rendszer

rostájából. Az eredmény szívet-lelket elszomorító: a jelentkezőknek több mint fele elhullott a vizsgán. Hogy esetleg még egy-két évet kell várakozniok, amíg bebozsátatást nyernek az élet kapuját jelentő egyetemre: e hibát nem annyira bennük, hanem a rendszerben kell keresniük, amely ma kérlelhetetlenül igyekszik szaszorítani az ifjakat a szellemi pályákról.

Nyolc éven át éjtel-napot eggyétéve, lankadatlan szorgalommal küzdenek a diákok azért, hogy érettségi bizonyítvánnyal a kezükben, életpályájuk egyik fontos állomásáról induljanak ismét tovább, ahol megint csak küzdelem, megfeszített munka vár rájuk és leggyakrabban hiábavaló munka. Mit csinálhat, mihez kezdhet, s milyen lélekkel szerezhet diplomát ma az a kisebbségi fiatalember, aki folytonosan azt hallja a többségi ügyvédektől, orvosoktól és más szellemi pályák képviselőitől, hogy

be kell zárni az érvényesülés ajtaját, nem szabad őket felvenni az orvosi és ügyvédi kamarába,

Hány és hány magyar ifju kallódik egyetemi végzettséggel anélkül, hogy mozgási kört és munkahelyet tudna kiverekedni magának az életben! Legnagyobb résziük csak későn jön rá, — amikor már nem lehet változtatni,

hogy kár volt tanulni, eredménytelenül fecsérelték el legszebb éveiket a tudomány szolgálatában.

Milyen más a gazdálkodó fiatal ember helyzete! A gazda számára, ha kicsiny földjén becsületesen és lelkiismeretesen dolgozik, nem maradhat el a jutalmazó eredmény. Nála minden a saját szorgalmától függ. Más, idegen emberek nem avatkozhatnak be munkájába és nem javíthatnak bele sorskönyvébe. Amennyi szorgalmat, erőt, munkát hint el a maggal együtt, huszszorozódva kapja vissza a földből. A föld tisztességesen és tetézve fizet.

Milyen más is a gazdálkodó vizsgája, az aratás érettségije. Itt a gazda színjellel, kitüntetéssel vizsgálják, hogyha derekasan, emberséggel állta a munka hónapjaiban a sarat. Nála nem fontos, hogy mit határoznak a társadalom irányítói: van-e szükség több szellemi foglalkozásu emberre vagy nincs és hogy mennyi kell belőlük, ő tudja, hogy amióta emberek élnek a földön s amig élni fognak, gazdálkodóra mindig volt és lesz szükség, mert az ő munkás két keze tartja el az emberiséget, nélküle elakadna és megállna a nagy gépezet. A buza, a kukorica, a burgonya, ugyanugy kell majd ezer év múlva is, ahogy száz évvel ezelőtt is rá voltak utalva mindenütt a föld kerekességén. A gazda az emberi élet és a fennmaradás biztosítója, ő az egyetlen, aki nélkül elképzelhetetlen a társadalom élete. Ő biztos is a dolgában. Az aratás az ő érettségi vizsgája, megjutalmazza s biztosítékot ad neki arra, hogy a következő évben is ugyanilyen szép eredménnyel gyümölcsoztesse szorgalmát és munkáját. Annak, ki az eke, az arató, kasza nyelét fogja, nem kell félnie az érettségítől, az élni fog és boldogulni, amig csak futja erejéből, hogy kezében tartsa a szerszámot.

Hála Istennek, hogy az erdélyi magyarság nagy többsége nem az iskolákban, hanem a gazdálkodás áldott munkaközéjén teszi le az érettségi vizsgálatot.

Külföld.

A spanyol kérdés. A be nem avatkozási bizottság utolsó tárgyalásán sem tudott megegyezni, olyan éles volt az ellentét az angol-francia és a német-olasz álláspont között. Ezzel a sikertelenséggel azonban a tárgyalások nem nyertek végleges befejezést, mert a holland megbízott ajánlatára egyhangú határozattal felkérték a be nem avatkozási bizottság elnökét, Plymouth lord angol külügyi államtitkárt, hogy ez ellentétes álláspontot képviselő felek között próbáljon meg közeledést teremteni s evégből egy héttel elhalasztották a további tárgyalást.

Az említett felkérés alapján az angol külügyminisztérium több megoldási tervet dolgozott ki s azokat közölte a kiküldöttekkel, hogy ezeknek módjuk legyen kormányaikkal érintkezésbe lépni és utasítást kérni. Ez a megbízás különben azt bizonyítja, hogy Angliában többé-kevésbé minden érdekelt állam megbizik s ez talán az eddiginél komolyabb alapot ad a békes megoldás reményére. Az ellenőrzés kérdésében azonban váratlan nehézségeket okozott a francia kormánynak az az elhatározása, hogy a francia-spanyol határon megszüntette a nemzetközi ellenőrzést. A kormány nyilatkozata szerint ugyan a határ továbbra is zárva marad, de Franciaország tovább nem segítheti a nemzetközi ellenőrzést, mert a portugál kormány is elküldte azokat a spanyol-portugál határról s ezzel a nemzeti csapatok javára megsértette a semlegességet, míg a francia intézkedés folytán a spanyol harcoló felek

megint egyenlő helyzetbe kerültek. A francia intézkedésnek ez az indokolása helytállónak látszik, de az intézkedés nagy felháborodást keltett különösen Olaszországban, ahol úgy fogják fel, mint a spanyol bolsevisták nyílt pártolását.

A harctéren megélenkült a harc. Madrid körül a kormánycsapatok több erős támadást intéztek a nemzetiek ellen s valamennyi sikert el is értek. A nemzeti csapatok — jelentésük szerint — ellentámadásba mentek át s már is sikerült a kormánycsapatok által elfoglalt területek egy részét visszahódítani. De nem valószínű, hogy bármelyik fél is döntő eredményhez jusson. Legalábbis addig nem, amíg a be nem avatkozás kérdését el nem intézik.

Háborus veszedelem Kínában. Északi Kínában több kisebb ütközet zajlott le a kínai és a japán csapatok közt. A kezdeményezést mind a két fél a másikra fogja, de valószínűnek kell tartani azt a kínai feltevést, hogy Japán — Mandzsuriához példájára — Északi-Kínát, az ősi fővárossal, Pekinggel együtt le akarja szakítani a kínai birodalom testéről és saját befolyása alá akarja hajtani. A harcok kezdetben a kínaiak javára döltek el, de Japán most nagy csapattesteket szállít át Kínába és repülői már Peking környékét nyugtalanítják. A kínai repülők is élénken dolgoznak s valószínű, hogy a szovjet repülő gépei Kína segítségére fognak sietni.

Az angol kormány felajánlotta a Népszövetség közvetítését az ellenfeleknek, de a japán kormány visszautasította ezt azzal, hogy országa már rég nem tagja a Népszövetségnek. Viszont a kínai kormány a Pe-

kingben élő európaiaknak a város elhagyását ajánlotta, mert ezt a földön már nem lehet megtenni, vállalkozott arra, hogy repülőgépein szállítja el őket.

A távoli keleten tehát nagy veszedelem készül.

Mussolini a háborúról. Lansbury, az angol független munkáspárt vezére meglátogatta Hitler elnök-kancellárt s Mussolini olasz miniszterelnököt. A látogatásról igen jó benyomást sokkal tért haza Angliába s különösen kiemelte a két állam férfi békevágyát. Mussolini kijelentette, hogy azért is ellensége a háborúnak, mert egy újabb világháború az európai művelődés végét jelentené. Azt is kijelentette az olaszok vezéré, hogy Olaszország és Anglia között nincs olyan ellentét, ami ne lehetne elenyésztetni.

Mindebben az a legérdekesebb, hogy Lansbury pártja az összes angol pártok közül az amely leginkább ellene van a hitlerista és fasiszta szervezkedésnek.

Ausztria és Németország viszonya megint szorosabbra fűződött s hogy surlódások keletkezését még inkább kizárják, elhatározták, hogy a rosszindulatú sajtótudósító irodák működését korlátozni fogják s szolgálatait nem veszik igénybe. Ez a mód csakugyan alkalmas a barátság erősítésére, mert a sajtóirodák sokszor — s legtöbbszörre anyagi érdekből — a feltűnést keresik és fúrozzák az események jelentőségét.

Önállósítási alap. A magyar kormány, hogy a fiatalág pályanyitását megkönnyítse, önállósítási alapot szervezett. Ebből az alaphoz tisztességes — szemlényként 15.000-tól 30.000 lejtig terjedő — összeget ad az ar-

ra érdemes végzett ifjaknak, hogy ezzel berendezkedhessenek. Ezt az összeget természetesen kamatmentes kölcsönnek kell tekinteni, amit, mikor módjuk lesz rá, kötelesek visszafizetni az ifjak.

Bizony, a mi erdélyi magyar fiainkra is ráférne az ilyen megsegítés s talán meg tudnók találni a módot rá, szegénységünkben is.

Magyarország külkereskedelme. 1937. év első hat hónapjában a magyar behozatal értéke 218 millió 500.000 P. kivétel pedig 293 millió 200.000 P. volt. A kivétel értéke tehát 74 millió 700.000 P-vel haladta meg a bevételét, vagyis lejben több mint két milliárddal. Valószínű, hogy az év második felében sem fog romlani a helyzet, mert a termés elég jó s a kormány jó kereskedelmi szerződéseket kötött, többek között Romániával is.

Elnapolták a magyar országgyűlést. A felsőház ünnepélyes egyhangúsággal szintén megszavazta a kormányzói hatáskört kiterjesztő törvényt s a július 15-én megtartott ülés után a kormányzó őszig elnapolta az országgyűlést.

Az őszi ülésszakban kerül sorra a felsőház jogkörét kiterjesztő, valamint a titkos szavazást bevezető törvényjavaslat tárgyalása

Egy magyar jazz énekes karrierje Londonban. Látogatóba jött haza a napokban egy kitűnő jazz énekes, aki rövid idő alatt karriert csinált Londonban. Rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikkét közöl erről a *Délbáb* új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg.

Belpolitikai hírek

Engedélyezték az Országos Magyar Párt szeptemberi nagygyűlését. Dr. Willer József és br. Szentkereszthy Béla magyar képviselők kihallgatáson jelentek meg Tatarescu miniszterelnök előtt és kérték, hogy engedélyezze az *Országos Magyar Párt* sepsiszentgyörgyi nagygyűlését. A miniszterelnök a magyar képviselők kérését azonnal, kedvezően elintézte. Az engedély alapján tehát szeptember hónap 3—4-én az *Országos Magyar Párt* megtartja a tervbevetett nagygyűlést.

Ülést tartott az Országos Magyar Párt szilágymegyei tagozata. Az Országos Magyar Párt szilágymegyei tagozatának intéző bizottsága a szilágymegyei választásokkal kapcsolatban népes gyűlést tartott. *Kimondották, hogy Szilágymegye magyarsága a július 25-iki megyei választáson önálló listával fog részt venni.* A gyűlés alkalmával br. Jósika János, magyar párti képviselő több közérdekű ügyet ismertetett. Beszédében felemlítette, hogy Szilágymegyei lelkészeit eltiltották a politikai tevékenységtől. A magyar képviselő előadta, hogy a hatóságok intézkedése törvénytelen, mert a *parlamentnek legalább 60 lelkész tagja van, akik politikai pártok vezető tagjai.* A magyar képviselő bejelentette, hogy a hatóságok intézkedése ellen, amelyben a kisebbségi papoknak megtiltják a politizálást, a párt megteszi a szükséges lépéseket.

Br. Jósika képviselő beszédében előadta, hogy a *Magyar Párt* kitartó harcot folytat a községi pótdók rendszere ellen. Nem törvényes ugyanis az

eljárás, hogy sok helyen többszáz százalékos pótdótot vetnek ki.

Az intézőbizottsági gyűlés végén a gyűlés tagjai lelkesen ünnepelték az *Országos Magyar Párt* elnökét, gr. Bethlen Györgyöt, akinek üdvözlő táviratot is küldöttek.

Vádol Vajda lapja. Vajda lapja, az *Offenziva Romana* külföldi tudósítás nyomán hosszabb cikkben foglalkozik Titulescu, volt külügyminiszter működésével. Az ujság felsorolja Titulescu bűneit. Előadja, hogy Titulescu a román-orosz tárgyalások során követte el a legnagyobb hibát. Oroszország ugyanis nem akarta elismerni a mai határokat, Titulescunak azonban sikerült olyan áldozatok árán rábírnai az elismerésre Oroszországot, amely áldozatokra polgári gondolkozású politikus soha sem lett volna képes. Rámutat az ujság arra, hogy Titulescu működése következtében a lengyel-román viszony csaknem megsemmisült. Végezetül — írja az ujság — Olaszországot olyan hevesen támadta Titulescu, hogy az egész olasz népet Románia ellen ingerelte. A cikk végkövetkeztetésében megállapítja, hogy ma már Titulescu káros működését mindenki tisztán látja.

Pártot alakítanak a bolgárok. A romániai bolgár kisebbségnek eddig nem volt pártja. A bolgárok a választások alkalmával a román pártokkal szavaztak és esetről-esetre állapították meg, hogy melyik párttal tartanak. A bolgárok vezetői most elhatározták, hogy a bolgár népet kisebbségi párthoz hasonlítják és a Magyar Párthoz hasonlóan önálló kisebbségi politikát fognak folytatni

Sikeresen járt közbe a Magyar Párt a tasnádi iskola ügyében. A tasnádi római katolikus hitközség iskolájának nyilvánossági jogát megvonták. Az iskolafentartó egyházközség peres uton igyekszik visszaszerezni az iskola nyilvánossági jogát. Jelenleg az ügy felebbezés folytán a legfelsőbb Semmitőszék előtt van. A per folyamán a tasnádi állami elemi iskola igazgatósága panaszt adott be azok ellen a szülők ellen, akik bizva a per sikeres kimenetelében, gyermekeiket nem az állami iskolába, hanem a római katolikus egyház iskolájába járatják. Az ügyben a tasnádi járásbíróság többbizben tartott tárgyalást, az ítélethozatalt azonban a Semmitőszék döntéséig elhalasztotta. A szülők megnyugodtak a bíróság ítéletében, mert bíztak abban, hogy az iskola nyilvánossági jogát a legfelsőbb Semmitőszék el fogja ismerni. Köz-

ben azonban nagy meglepetés érte a szülőket. Néhány héttel ezelőtt megjelentek a pénzügyi hatóság tisztviselői és minden olyan gyermek szülője ellen, aki nem az állami, hanem a hitvallásos iskolában volt beiratva, 500 lej pénzbírság erejéig végrehajtást foganatosítottak. A szülők a sérelmes végrehajtás ügyében br. Jósika János, magyarpárti képviselőt kérték fel eljárásra. A magyar képviselő a pénzügyminisztériumnál járt el és sikerült a sérelmes ügyet kedvezően elintéznie. A pénzügyminisztérium táviratilag utasította a zilahi pénzügyigazgatóságot, hogy a Semmitőszék döntéséig függeszse fel az eljárást. A magyar képviselő gyors és eredményes intézkedése nagy megnyugvást keltett a tasnádi magyarok körében.

A kormány tárgyalni óhajt a Magyar Párt vezetőivel. Tata-

rescu miniszterelnök kijelentette Willer József dr. és br. Szentkereszthy Béla magyar képviselők előtt, hogy néhány héten belül hosszabb és behatóbb tárgyalásra kívánja meghívni az Országos Magyar Párt vezető tagjait. A tárgyaláson a kormány a magyar népkisebbség helyzetének kérdését akarja vizsgálat és megbeszélés tárgyává tenni.

Még hatvan napig... Bicurestii ujságok hiradása szerint a Tatarescu-kormány hatvan napig még feltétlen uralmon marad. A hatvan nap elteltével kerül sor a kormány felmentésére.

Önálló listával! Az Országos Magyar Párt marosvásárhelyi tagozata a Marosvásárhely városi tanácsválasztáson önálló listával fog résztvenni. A párt a jelöléseket megejtette és a listát a választási elnöknel letette.

Beszédes számok.

Az ügyvédi kamarák kebelében tovább folyik a mozgalom, hogy a magyar kisebbségi ügyvédeknek az ügyvédi kamarák tagjai közé való felvételét megnehezítsék. Csak az az ügyvéd gyakorolhatja ugyanis ügyvédi hivatását, aki be van jegyezve az ügyvédi kamarák névjegyzékébe. A többségi ügyvédeknek ez a mozgalma nagyon sok zavart okozott már az ügyvédi kamarák kebelében és a jobb érzésű többségi ügyvédek határozottan állást foglaltak a kisebbségi ügyvédek jogainak megvédése mellett.

A többségi ügyvédek mozgalma teljesen alaptalan! Nem való az állítás, hogy az igazságügyi szolgálat terén a magyar kisebbségiek túlsúlyban vannak. A számadatokból ugyanis a következőket állapíthatjuk meg: Országrésziünkben, tehát Erdélyben 98 táblabíró működik. Ezek között 3 magyar van. A 969 tör-

vényszéki bíró között 13, a 375 járásbíró között 40, és a 2125 bírósági tisztviselő között 233 magyar tudott állásban maradni. Ha tekintetbe vesszük, hogy a magyarság Erdélyben a lakósnak negyed-részt teszi ki, megállapíthatjuk, hogy a magyarság a bírói karban távolról sem kapja meg a számaránya szerint megillető helyet.

Az igazságügy más szolgálati ágai sem jobb a helyzet. Erdélyben 165 közjegyző működik. Ezek között csak 4 magyar van. Az Erdélyben működő ügyvédek száma 2648. Ebből magyar 542 ügyvéd, tehát az ügyvédeknek alig ötödrésze.

Ezek a számok mutatják, hogy a többségi ügyvédeknek a kisebbségiek ellen indított mozgalma minden alapot nélkülöz. A magyarság ugyanis, sehol sem foglal el annyi helyet, mint amennyi számaránya szerint megilletné!

Hírek

Külföldre utazott Ófelsége. Ófelsége Károly király egy hónapig tartó külföldi utazást tesz. Ófelsége meglátogatja Jugoszláviát, Franciaországot, Belgiumot és Angliát. Távollétében az uralkodói jogot a minisztertanács gyakorolja.

Hüvös július. Az időjárás július közepén hidegre fordult, hüvös esők és hideg északi szelek hűtötték le a hőmérsékletet. Németországban a hegyvidék egyes részein fagyok is voltak, amelyek a gazdáknak nagy károkat okoztak. A nálunk uralkodó hüvös időjárással egyidejűleg Északamerikában nagy meleg volt.

Windsor herceg Magyarországra megy. A volt angol király a Balaton mellett lakást béreltetett ki felesége és maga számára. A hercegi pár két hetet fog a magyar tenger partján tölteni.

Súlyos büntetés titkos pálinkafőzésért. Bartis Antalné, kilyénfalvi asszony titokban pálinkát főzött. Tettenérték és bíróság elé állították. Az asszonyt százezer lej pénzbírsággal sújtották és ezenkívül egy hónapi elzárást szabtak ki rá. Minthogy az asszony a százezer lejt nem tudja megfizetni, az új büntető-törvénykönyv értelmében börtönben kell a százezer lejt leülnie. Napi 50 lejjel számítva, kétezer napig, tehát hat évig kell börtönben ülnie. — Katona Dénesné, karcfalvi asszonyt pálinkafőzésért 26 ezer lej pénzbüntetéssel sújtották, tehát ötszázhusz napig kell börtönben ülnie.

Nagyértékű festményt találtak a székelvujai templomban. Székelvujai református templomának javítása közben a falakon régi festményeket fedeztek fel. A szakértők megállapítása szerint a festmények 800 évesek, tehát az Árpád-házi királyok korából származnak.

Felmentett református lelkész. Kovács Kálmán, hagymásbodoni református lelkészt államellenes izgatással vádolták. A lelkész a terhére rótt bűncselekményt azzal követte volna el, hogy a szülőket arra biztatta, hogy gyermekeiket felekezeti iskolába írják be. Az ügy bíróság elé került, amely Kovács Kálmánt az izgatás vádjától felmentette.

Nem vesznek ujjlenyomatot az utlevelek kiállításánál. Az igazságügyi miniszter legutóbbi rendelete szerint az utlevelek kiállításánál megszüntették az ujjlenyomatos rendszert. Az ügyészségek az utlevélhez szükséges bizonyítványokat a régi rendszer szerint fogják kiadni, az illeték azonban tovább is annyi marad, mint az ujjlenyomatos rendszer mellett. Tehát 147 lej lesz a bizonyítványok kiállítási díja a jövőben is.

Szörnyű gombamérgezés. Magyarországon, Domány községben szörnyű pusztítást végzett a mérges gomba. Taska Mihályné eldicselkedett a faluban, hogy milyen kitünő gombázó helyre akadt az erdőn. A helyet azaap sokan fölkeresték és nagy lakomát rendeztek a gombából.

Az emberek csakhamar rosszul lettek a gombától. Irtózatos gyomorgöresöket kaptak és a környékbeli orvosok alig tudták ellátni a betegek körüli orvosi szolgálatot. A falu lakossága között rettenetes rémület tört ki. Budapestről három mentőkoscsi ment ki Dományba és az orvosok száznál több gyomormosást végeztek. A megmérgezett emberek közül ötön niár

eddig meghaltak. Meghalt Taska Mihályné, hétéves Mária és kilencéves Katalin nevű leánya, Vogyis István idős gazdálkodó és egy Rebert Jánosné nevű asszony. A többi betegek közül mintegy harmincnek állapota annyira súlyos, hogy az orvosok nem nagyon bíznak felgyógyulásukban. A tömegmérgezés híre nagy megdöbbenést keltett Magyarországon.

El kell fogadni a 250 lejeseket! A 250 lejesek nagyon sok zavart okoznak a pénzforgalomban. Nagyon sokan nem akarják a pénzt elfogadni. A hatóságok közhirre tették, hogy aki a 250 lejest nem akarja elfogadni, törvény elé állítják. Nem vonatkozik természetesen ez a rendelkezés a hamisítványokra.

Vesztett tehén teje. Farkas Elek szatmári gazdálkodó kutyája megveszett és megmarta tehénét. Farkasék csak néhány nap múlva fedezték fel a börtöneteket és ez alatt az egész környék táplálkozott a megmarta tehén tejéből. Mindazokat, akik a tehén tejéből ittak, a Pasteur-institutumba szállítják.

Tulságos érzékenység. Különös háttérű ügyilkosság történt az elmúlt nap Zombolyán. Baicsics Imre huszonnyolcéves fiatalember több barátjával összeveszett. Ez annyira elkeserítette, hogy hazament és felakasztotta magát. Mire rátaláltak, már halott volt.

Lugoson sirboltba zuhant egy teherautó. A lugosi görögkeleti templom javításához teherautón anyagot szállítottak. A súlyos teherautó alatt a talaj beszakadt és a gép a sírboltba zuhant. A sirboltban levő koporsókat a teherkoscsi összeszúrta. Nagy munka árán tudták a teherkoscsit a földből kicsemelni.

Nyelvtanfolyamra rendelték a római katolikus tanítókat. A római katolikus tanítókat nyelvtanfolyamra Szeistyére rendelték. A tanfolyam augusztus 20-ig tart s így a tanítóknak pihenésre szánt idejét teljesen felmészteti.

Tűz Ditróban. Mezei Lajos Gyöző, ditrói gazda háza meggyult és leégett. A tűzoltóság a tűzet nem tudta gyorsan eloltani, mert nincs jó felszerelése.

Terjed a villanyvilágítás. A nagyküüllőmegyei tanács legutóbbi ülésén döntött annak az összegnek a felhasználásáról, amelyet a kormánytól „a falvak világítása” címén kapott. A kormány kileacmillió lejt jutott erre a célra a vármegyének. A tanács határozata szerint csak három magyarlakta község: Kiskapus, Alsórákos és Bürkös került le ebbe a névsorba. Kiskapus négyszázezer lejt kap erre a célra, a község pedig százötvenezer lejjel járul hozzá a költségekhez. Alsórákos ötszázezer lejt kap a kormánytól, viszont négyszázezer lejt fizet a saját költségvetése terhére. Bürkös villamosításához ötszázezer lejt szükséges s ezt teljes egészében a kormány fedezi. A kérdéses községeket bekapcsolják a villanyhálózatba, minden házba bevezetik díjtalanul a villanyt, a falusi gazdák lakásába pedig egy körtét szerelnek fel díjmentesen. Az áramért a gazdák naponként egy lejt fizetnek. A falusi lakosság szempontjából ez a megoldás előnyösnek ígérkezik, annál sajnálatosabb viszont, hogy a szomszédos Udvarhely és a többi székely megyék a jelek szerint kimaradnak ebből a villamosításból.

A „MAGYAR NÉP”-et terjeszteni magyar kötelesség!

**JO SAJTOT CSAK JO TEJOLTOVAL
LEHET KESZITENI.**

A „SCHWEIZI TEJOLTO”

nem romlandó, megbízható. — Vigyázzunk a névre!
Gyártja E G G E R & Co. R.-T. Vegyészeti gyár CLUJ

Ugyanott kapható a „Sajtkészítés Kézikönyve”
15 lei előzetes beküldése ellenében.

Az orosz repülők tulszárnyalták a világ összes repülőit. A repülésnek nagy eredménye zajlott le a közelmúlt napokban. Orosz repülők Moszkvából az Északisarkon át Amerikába, Sanfrancisco város közelébe repültek. Leszállás nélkül tizezer nyolcszázhatvan kilométert repültek a legmostohább viszonyok közt s ezzel a repülés eddigi eredményeit nagymértékben tulszárnyalták.

Nem nősiül a görög trónörökös. Pál, görög trónörökösről híresztelték, hogy polgári leányt fog feleségül venni és lemond trónöröklési jogáról. A bucarestii görög követség ezeket a híreket megcáfolta.

Halálos szerencsétlenség a kőbányában. A szilágymegyei Kémer község kőbányájában fejtés közben egy nagy szikla Sárosi Samu munkásra zuhant és agyonnyomta. Felesége és három gyermeke maradt árván.

Balatoni csónakázók kalandja. Két színésznő Muszka József budapesti tisztviselő vitorlás csónakján kirándulásra indult a Balatonon. Vihar kerekedett, mely a csónakot összetörte. A háromtagu társaság huszon-

négy órán keresztül a csónak roncsaiba kapaszkodva tartotta fenn magát. Szerencsére a szél a part felé sodorja a romokat és a víz eszméletlen állapotban partra vetette őket. Gondos ápolás után rövidesen magukhoz tértek.

Nagy tűz volt Bucuresti határában. Bucuresti külvárosának szélső házai között tűz keletkezett. A szél égő zsarátnokot vitt a közeli földek buza keresztjére. A tűz következtében néhány óra leforgása alatt háromezer hold gabona termése égett el.

Megölte a falu bikája. Rotariu Vasile, Pata község bika pásztorát a község bikája felédöfte. A kolozsvári klinikára szállították, ahol nagy szenvedések között meghalt.

Nagygyárat akarnak alapítani a franciák Marosvásárhelyen. Egy francia tőke-csoport Marosvásárhelyen nagy gyárüzemet akar alapítani. A gyárban többszáz munkás kapna foglalkozást.

Halál a malomban. Kerekes Flórián koldus szállást kért a vaskói malomban. Az éjjeli feljlesztette kívánságát. Éjjeltartásban a vándor felkelt és a szótétben a malom gőzgépének lendítőkerekéhez került, amely elkapta és halálra sujtotta.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKE SZTÓ: DR. SZÁSZ FERENC

Értékesítsük feldolgozás útján a gyümölcsöt!

Nagyon sok gyümölcs megy veszendőbe amiatt, hogy friss állapotban nem lehet értékesíteni. A gyümölcs leszedése előtt alaposan meg kell fontolni, hogy azzal a gyümölcessel, ami nem alkalmas értékesítésre, vagy pedig értékesítés után visszamarad, mi történjék? A példák azt mutatják, hogy a gyümölcs értékesítésénél minden fillért számításba kell venni. Sajnos nálunk ezt az elvet nem ismerik mindenütt. Vannak azonban már olyan gyümölcsstermő vidékek, ahol mind a gyümölcs értékesítése, mind feldolgozása terén örvendetes haladást tapasztalhatunk. Az idén például, hogy csak ezt említsük meg, a cseresznyéről híres Magyardéce községben olyan jó termés volt, hogy a cseresznyetermelők egyes fák terméséért több ezer lejt kaptak. Bizonyítja ez, hogy a gyümölcsstermelés a gazdálkodás egyik legjövődélmezőbb ága lehet.

De nem mindég sikerül ilyen könnyen az értékesítés. Értetni kell tehát a nehezebb módokhoz is: a gyümölcs feldolgozásához! A gyümölcsből készült izék, aszalványok, befőttek rendkívül táplálók és különösen a fejlődésben levő gyermekeknek vagy betegség által legyengült lábbadozóknak nélkülözhetetlen táplálékot nyújtanak. A külföldön már teljesen átalakult a gyermekek és jórészt a felnőttek táplálkozása is éppen a gyümölcsstermékek okszerű felhasználása útján. Sajnos, a magyar ember még ma is csak a nehezen emészthető zsiros és husételeket tartja táplálónak, pedig különösen gyermekek számára sokkal célszerűbb az étrendet gyümölcessel változtatossá tenni. Már ezért is ismerni kell a feldolgozás módját. Az alábbiakban röviden ismertetjük azokat a formákat, ahogyan a gyümölcsöt fel lehet dolgozni és el lehet tartani, hogy télen és tavasszal lehessen értékesíteni és felhasználni.

Elsősorban a legkönnyebben elkészíthető izék jönnek számításba. Nálunk általában csak a szilvából és barackból készítenek ize-

ket, pedig az almából, sőt minden gyümölcsből kitünő minőségű izet lehet készíteni. A világháboruban járt olvasóink emlékezhetnek, hogy az ugynevezett „marmelád“ milyen frissítő és üdítő táplálék volt nagy menetekések és nehéz napok idején. A marmelád pedig mindenféle gyümölcsből készült vegyes iz volt, nem is a legfinomabb minőségben. Gyümölcsizet lehet készíteni veresszőlőből, egresből, hullott almából, körtéből, szóval minden olyan gyümölcsből, amit másképpen nem lehet értékesíteni.

A befőttek utóbbi időben mind népszerűbbekké válnak. Sajnos azonban, háziasszonyaink még ma is nagyon kis részét dolgozzák fel befőttnek az olyan gyümölcsöt, ami feltétlenül alkalmas befőtt készítésre. Ennek oka, hogy a befőttet fényűzési cikknek tartják. Pedig a befőttnek éppen úgy helyet kell foglalni a téli étlapon, mint a levesnek vagy főzeléknek.

Még leginkább el van terjedve a gyümölcsaszalása. Meg kell állapítanunk azonban, hogy a gyümölcs aszalását nálunk nagyon kezdetleges módon végzik. Így a gyümölcs-aszalványok ha házi használatra meg is felelnek, nem alkalmasok eladásra. Pedig a finoman aszalt szilvát, almát és körtét nagyon szívesen vásárolják nagybőjt idejében. Külön fel kell említenünk, hogy az aszalt gyümölcs fogyasztása rendben tartja az emésztőszerveket. Célszerű házi aszalókat kell építeni, ha pedig ez nem áll módunkban, kenyérsütés után a kemencében lehet kitünő aszalványt készíteni.

Nálunk alig ismerik a „folyékony gyümölcsöt“. Ez a gyümölcs erjesztetlen leve, amelyet néha kevés cukorral édesítenek. Kitünően használható betegek és gyengék táplálására, mert tápanyag tartalmán kívül vitaminokat is tartalmaz. Szesztartalma nincsen és mégis megvan az a hatása, mint a bornak, vagyis megkönnyíti az emésztést és nehéz étkezések után megakadályozza, hogy a gyomor túlterhelése miatt betegség keletkezzék. Ígye-

kezzünk tehát télire friss gyümölcslevet el-
tenni, mert sok esetben gyógyszerképpen lehet
felhasználni.

Az erjesztett gyümölcslevek jó minőségű
gyümölcsborokat szolgáltatnak. Ezeknek ké-
szítésében is el vagyunk maradva. Franciaor-
szágban és Németországban olyan finom gyü-
mölcsborokat készítenek, hogy azok a szőlő-
ből készült jobb minőségű borokat is helyet-
tesítik.

A legrosszabb minőségű gyümölcsöt sem
szabad eldobni. Gyümölcsecetet lehet abból
készíteni. A gyümölcsecet a legegészségesebb
ecet fajta, amelyet a háztartásban nemcsak
főzés alkalmával lehet felhasználni, hanem
beteg testrészek bedörzsölésénél is kitűnő
szolgálatot tesz.

Végül az olyan gyümölcs, amelyet sem-
miképpen nem tudunk feldolgozni, kiválóan
alkalmas állati takarmányt szolgáltat, külö-
nösen baromfiaknak és sertéseknek.

Védjük meg gyümölcsünket az elférgesedéstől!

Országszerte jó gyümölcsster-
mésre van kilátás, de szomo-
ruan tapasztaljuk, hogy renge-
teg apró, éretlen gyümölcs —
alma, körte, szilva — borítja a
gyümölcsfák alját. Ha egy ilyen
éretlenül lehullott gyümölcsöt
ketté vágunk, meglátjuk benne
a magház tájékán az időelőtti
lehullást okozó, a gyümölcsben
élő kukacát az alma- és szilva-
molynak, az alma- és szilva-
eszelélynének. Ha ezek a kuka-
cok teljesen kifejlődhetnek —
bogárrá vagy lepkévé alakulhat-
nak, vagy pedig ha a megtá-
madott gyümölcs bármily ok-
ból rothadásnak indul és nem
alkalmas a kukac táplálkozásá-
ra, az a rothadt gyümölcsöt el-

hagyva, fölmászik a fára, hogy
ott más, egészséges gyümölcsbe
befuródva, folytassa pusztítá-
sát. Ha azt nem akadályozzuk
meg, úgy a jövő évi gyümölcs-
termésünk is veszélyeztetve
van, mert a földben, a fák ké-
regrepedéseiben vagy egyéb rej-
tekhelyeken áttelelt bogarak,
illetve bábokból a tavasznyiltá-
val kifejlődött lepkék már sok-
kal nagyobb számban lepik el
gyümölcsfáinkat és még na-
gyobb károkat okoznak.

Hogy tehát gyümölcssterm-
sünket ezen rovarok károsítása
ellen megoltalmazzuk, az idő
előtt lehullott éretlen gyümöl-
csöt gondosan szedjük össze,
étessük föl sertésekkel, vagy
dobjuk trágyalébe, hogy a ku-
kacok ott megfulladjanak. A
félérett gyümölcsöt — almát,

körtét — főlszelve aszaljuk
meg, a szemünk elé kerülő ku-
kacokat semmisítsük meg.
Hogy a megtámadott, földre
hullott és rothadásnak induló
gyümölcsből kimászó kukacok
ne juthassanak ismét a fára és
a még egészséges gyümölcsre,
tanácsos a fák törzsére hernyó-
enyvgyűrűket alkalmazni már
az első férges gyümölcsök le-
hullása idejétől kezdve a gyü-
mölcs leszedése idejéig, ügyelve
arra, hogy a hernyóenyvgyűrűk
állandóan kellő ragacsosak le-
gyenek. Nagyon jó szolgálatot
tesznek a gyümölcsfák törzsén
állandóan alkalmazott, szalmá-
ból, szénából, sárból vagy rong-
gyokból lazán összesodrott fo-
gógyűrűk, melyekben nemcsak
a főntebb említett gyümölcs-
pusztítók, hanem az almabim-
bolyukasztó bogarak is, me-
lyek az egész nyár folyamán
kóborolva élnek a gyümölcsfá-
kon, azok levelét csipegetve, ke-
resnek menedék- és buvóhelyet.
Ezeket a fogógyűrűket 8—10
naponként óvatosan oldjuk le a
fáról, égessük el a bennük rej-
tőző és menedékhelyet leelő kár-
tékony rovarokkal, azok petéi-
vel, bábjaival, kukacaival és
helyükbe kössünk új gyűrűket.
Ily módon nagyon sok és
sokféle kártékony rovarból
mentesítjük gyümölcsöseinket,
biztosíthatjuk gyümölcssterm-
sünket.

Kleisl Gyula.

Transzilvánia legjobb mezőgazdasági
és közigazdasági szaklapja a

MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

Mutatványszámot ingyen küld a
kiadóhivatal: Cluj Str. Baron L. Pop
5. szám.

Előfizetési díja egész évre **csak 80 lei.**

Piac

Megállapították a buza legalacsonyabb árát.

A buza ármegállapító hivatal ülést tartott, amelyen kimondották, hogy az ideai buza legalacsonyabb ára vagononként 42 ezer lej lesz. Egy mázsa buza legalacsonyabb ára ezek szerint 420 lej. Az ármegállapító bizottság határozatát rendelettörvény hagyta jóvá.

Betiltották a gyapjukivitelt.

A kormány gazdasági bizottsága ülést tartott, amelyen a nemzetvédelmi minisztérium kérésére betiltották a romániai gyapju külföldre való szállítását. A meglevő belföldi készleteket a katonaság fogja összeváltározni.

Terményárak Udvarhelyen.

Buza 500, kukorica 410, zab 150 lej mázsánként.

A buza ára Constantában.

A constancai kikötőben a kivételre alkalmas búzát minőség szerint 46—51 ezer lejjel fizetik vagonként. Ha tekintetbe vesszük a Constantáig fizetendő szállítási díjat, megállapíthatjuk, hogy a jóminőségű buza ára az idén 450 lej körül lesz mázsánként.

Terményárak Kolozsváron.

Buza 500, árpa 340, kukorica 340, zab 395 lej mázsánként.

Terményárak a Bánságban.

Buza 450—460, kukorica 295, takarmányárpa 300, zab 320—330, repce 700, tökmag 820 lej mázsánként.

Előfizetőinkhez!

Azon előfizetőink, akik a „Magyar Nép” részére új előfizetőket jelentenek be, az alábbi könyvek közül választhatnak. Minden új előfizető után a gyűjtőnek egy könyvet adunk ajándékba, ha legalsóbb féleves díjat beküldenek.

1. sz.	<i>Dr. Rajka László:</i> Szavaló könyv — — — kifogyott
2. sz.	<i>Dr. György Lajos:</i> Históriai könyvecske — — L. 15
3. sz.	<i>Dr. Csúry B.:</i> Magyar lakodalom (vőfélykönyv) (kifogyott.)
4—5. sz.	<i>Abonyi-Rass:</i> A betyár kendője — — — — — L. 25
6. sz.	<i>Egy mérnök:</i> A földmérés kis könyve — — — L. 15
7. sz.	<i>Dr. Kristóf György:</i> Bokréta Jókai Mór műveiből L. 15
8—9. sz.	<i>Benedek Elek:</i> Magyarok története — — — kifogyott
10—11. sz.	<i>Valló-Török:</i> A méhtenyésztés vezérfonala — — L. 25
12—13. sz.	<i>Dr. Kántor Lajos:</i> Műkedvelők színműtára — — L. 25
14. sz.	<i>Dr. Balogh Ernő:</i> A föld köpenyege — — — — — L. 15
15. sz.	<i>Maksay V.:</i> Műsor falusi műkedvelők számára — L. 15
16. sz.	<i>Lampérth Géza:</i> Egy hold föld. Elbeszélések — — L. 15
17. sz.	<i>Nagy Péter:</i> Három egyfelvonásos színmű — — L. 15
18. sz.	<i>Benedek Elek:</i> Erdélyi regék és népmondák — — L. 15
19. sz.	<i>Voinovich-Bartóky:</i> Szívárvány. Zsuzsi. Bevezetéssel sajtó alá rendezte: Dr. György Lajos — — L. 15
20. sz.	<i>Cs. Lázár László:</i> Mezőgazdasági útmutató. Első rész. Talajművelés és trágyázás — — — — — L. 15
21. sz.	<i>Nemes Elemér:</i> Daloskönyv — — — — — L. 20
22—23. sz.	<i>Vásárhelyi János:</i> Egymás között — — — — — L. 25
24. sz.	<i>Sebesi S.:</i> Szép a Nyikó s a vidéke és más novellák L. 15
25. sz.	<i>Földes Zoltán:</i> Az endrédi leányvásár és más elbeszélések — — — — — L. 15
26—27. sz.	<i>Dr. Szász Ferenc:</i> Mindennapi kenyérünk — — L. 25
28. sz.	<i>Kiss Menyhért:</i> Maroszekei atyafiak — — — L. 15
29. sz.	<i>Jakab Ödön:</i> Versek — — — — — L. 15
30. sz.	<i>Kovács Dezsőné:</i> Petőfi Sándor és szülei — — L. 15
31. sz.	<i>Cs. Lázár László:</i> Mezőgazdasági útmutató. II. r. Növénytermelés — — — — — L. 15
32—33. sz.	<i>Dr. Vathy Elek:</i> A magyar szépirodalom története L. 25
34—35. sz.	<i>Vásárhelyi János:</i> Az életből az életnek — — — L. 25
36. sz.	<i>Finta Zoltán:</i> Jancsi és Juliska — — — — — L. 15
37—38. sz.	<i>Dr. Szász:</i> Tanácsadó gyümölcstermelők számára L. 25.
39. sz.	<i>Szondy György:</i> Állatok, virágok — — — — — L. 15
40. sz.	<i>Gyallay Domokos:</i> Második szavalókönyv — — L. 15
41. sz.	<i>Dr. Balogh Arthur:</i> A kisebbségek védelme — — L. 15
42. sz.	<i>Dr. Roska Márton:</i> Néprajzi feladatok Erdélyben L. 15
43. sz.	<i>Szentimrei Jenő:</i> Halhatatlan mesék — — — — — L. 20
44. sz.	<i>Gyallay Domokos:</i> Hadrakelt emberek — — — L. 15
45. sz.	<i>Donáth László:</i> Szegény bolond — — — — — L. 15
46. sz.	<i>Bálint Vilmos:</i> Dúsgazdag — — — — — L. 15
47. sz.	<i>Vásárhelyi János:</i> Hóstatí lakodalom — — — L. 15
48. sz.	<i>Izsák Domokos:</i> Dalok, erdőn, mezőn — — — L. 15
49. sz.	<i>P. Jánossy Béla:</i> Király daliája — — — — — L. 20
50. sz.	<i>Szotyory Lajos:</i> Falusi mulattató — — — — — L. 15
51. sz.	<i>Dr. Péter Béla:</i> Csodáhatású gyógynövények — L. 15
52. sz.	<i>Dr. Balogh Arthur:</i> Széchenyi István — — — L. 15
53. sz.	<i>Konopi Kálmán:</i> Jó búzából lesz a jó kenyér — L. 15

Kérjen mutatványszámot gyermeke számára az

Uj Cimbora

című képes gyermeklapból. Megjelenik havonta háromszor. Előfizetési díj egész évre 200, félévre 100, negyedévre 50 lei. Szerkesztőség és kiadóhivatal Cluj, Str. Baron L. Pop 5.

Ipari rovat

Szabó Béni magyar képviselő szindikátusokba akarja tömöríteni a magyar kisiparosokat.

A brassói iparosság Szabó Béni, szücsmester, magyarpárti képviselő vezetése alatt mozgalmat indított, hogy a kisiparosok tömörüljenek szindikátusba (egyesületbe) érdekeik megvédelése céljából. A brassói iparosság szervező bizottságot alakított, amelyik a szervezés ügyét kezébe fogja venni. Szabó Béni magyarpárti képviselő a mozgalommal kapcsolatban a következő kijelentést tette:

— Szakmai intézményeket akarunk létesíteni előbb Brassóban, majd az arra illetékes vezető iparostársainkkal karöltve Transsylvania és később országszerte, egységes szabályzatok alapján, amelyekben mint egy szép, nagy családban az egyetértés, testvéri szeretet, az egymás megbecsülése, támogatása, segítsége, az emberiségnek eme örök értékű kincsei képezik azt az örök fényt, amely jótékony jellegével egyformán sugározza be a nagy

családok minden tagját. Az így megalakított szakmai szervezetnek előbb megyei, majd ország-részi, később országos központi szervezetet kívánunk felállítani, jól szervezett irodákkal, hozzáértő tisztviselőkkel. Azt akarjuk, hogy mint a nyugati nagy iparos államokban, itt is legyen a kisiparosságnak egy olyan kisipari szerve, amelynek az erőt és hatalmat a kisiparosság önkéntes módon adja s amely erő birtokában e szerv a kisiparosságot minden kérdésben, minden irányban hathatósan képviselheti. Országunk fejlődésre és haladásra vágyakozó kisiparának és kisiparosságának életérdeke, hogy olyan szerve legyen, ahol a politikai, világnézeti, faji és vallási kérdések teljes kizárásával, kizárólag szakmai, szociális és jóléti kérdésekkel foglalkozik.

Iparosok egészségügyi ellenőrzése.

A munka- és egészségügyi miniszterek elrendelték, hogy az összes iparvállalatoknál tartssanak egészségügyi vizsgálatokat. A vizsgálatok célja megállapítani, hogy a vállalatok betart-

ják-e az egészségügyi törvény előírásait.

A pékek éjszaka nem kötelesek dolgozni!

A Jasi-i pékmunkások perrel támadták meg a munkaadókat, hogy állandóan éjjel dolgoztassák őket. A Semmitőszék tárgyalta a Jasi-i pékmunkások ügyét. A döntés kimondja, hogy a Jasi-i pékmunkások jogosan kérték a nappali munkaidő megállapítását, mert a pékipari munkásoknak nem köteleességük éjszaka dolgozni.

Az új énekkari kultúra

legszebb termékei

folyóiratok (Énekszó, Magyar Kórus)
népdalgyűjtemények,
gyermekkar gyűjtemények,
vegyeskarok,
egyneműkarok,
kánonok bármely kórus részére
zenei könyvek.
Az egyetemi énekkarok amerikai turnéjának és a Hamburgi nemzetközi dalosversenyek tombolósikerű műsorszámait mind kaphatók.

Minervánál

Kolozsvár-Cluj, Strada Regina Maria I.

Kérje díjtalanul részletes jegyzékünket!

Megjelent a **GAZDATUDOMÁNY** második kiadása.

Dr. Nagy Endre és Dr. Szász Ferenc

GAZDATUDOMÁNY

című könyve előfizetőink számára kézbesítési díjjal együtt 80 lei. A könyvbolti ára egyébként 90 lei. Ezen kedvezményes árat csak előfizetőink számára tudjuk biztosítani. A könyv több, mint 600 oldalon foglalkozik a gazdálkodás tudományával és abban mindent megtalál a haladni vágyó gazda. Igyekezzen tehát mindenki sürgősen megszerezni a **Gazdatudomány** című könyvet.

Művelődési mozgalmak.

Petőfi emléktünnepély Fehéregyházán.

A segesvári Magyar Kaszinó Fehelében immár négy évtizede működő Petőfi-bizottság az idén is megrendezi ez év augusztus elsején, vasárnap Petőfi emlékének tiszteletére, a fehéregyházai csatasíki területén felállított emlékoszlopnál a szokásos emléktünnepélyt.

A rendezőbizottság reméli, hogy az előbbi években megnyilvánult érdeklődés az idén fokozódni fog, s nemcsak Segesvár, Medgyes, Székelyudvarhely, valamint a környező falvak népe fogja a kegyelet adóját a halhatatlan költő iránt leróni, hanem távolabbi vidékek magyarjai is elzarándokolnak a szent helyhez. A lapok útján ezuton hív meg a bizottság mindenkit lesvéri szeretettel, hogy részvételével emelje az ünnepség fényét, mert hiszen a nemzet nagy költője nemcsak egy szűkebb vidéké, hanem az egész magyarságé, sőt az egész világé.

Az ünnepségek műsorát alább közöljük:

Gyülekezés augusztus elsején 11. u. négy órakor a fehéregyházai „H a n g y a” fogasztási szövetkezet udvarán. Fehéregyházának kedvező vonatosszekötése van, ezenkívül Segesvárról, Udvarhelyről társasgépkocsik és más járművek is állanak a közönség rendelkezésére.

A közönség az emlékműhöz a résztvevő dalárdák és egyesetek zászlói alatt, a fehéregyházai fuvószenekar kísérete mellett fog felvonulni.

Műsor:

1. Veress Gábor „Leborulunk felöltött” c. dalát előadja a segesvári ref. dalárda. 2. Imát mond: Nagy Béla segesvári unit. elkész. 3. Koudela Géza „Babonának vizei mellett” c. énekét a székelyudvarhelyi Székely Dalegylet adja elő. 4. Ünnepi beszédet mond dr. Gyárfás Elemér szenátor. 5. Pósa-Lányi „Petőfi” c. dalát a Medgyesi Polg. Kör Dalárdája énekli. 6. Gáspár Imre „Petőfi sirja” c.

költeményét a székelyudvarhelyi Ref. Ifj. Keresztyén Egyesület szavalókórusa adja elő. 7. Petőfi-Fővényesi „Falu végén kurta kocsmá” énekli a segesvári Magyar Kaszinó Dalárdája. 8. Szavaltat, Petőfi: „A székelyekhez”. 9. Dr. Tóth „Mester” c. dalát a segesvári ref. dalárda énekli. 10. Petőfi „Egy gondolat bánt engemet”, szavalja Kökössy László, Székelyudvarhely. 11. Ugyanazt énekli a Székelyudvarhelyi Székely Dalegylet. 12. Petőfi: „Éj van, csend és nyugalomnak éje”, Kis lak áll a nagy Duna mentében” melódiát játssza a fehéregyházi ref. fuvószenekar. 13. Az emlékmű megkoszorúzása. A rendezőség felkéri mindazon egyesületeket, vagy egyéneket, kik koszorút kívánnak elhelyezni az emlékműre, hogy ebbeli szándékukat a bizottsággal még a gyülekezés helyén, a felvonulás előtt közöljék, a sorrend megállapítása céljából.

Megemlékezés egy derék tanítóról.

Simó József a nagyszebeni ref. iskola igazgató-tanítója június 24-én meghalt. Kötelességünk megemlékezni Róla, mert élete s munkálkodása példaképpen állhat minden tanító előtt.

Udvarhelyszéki székely szülők gyermeke volt. 1837-ban született. Iskoláit Segesváron és Keresztúron végezte. 1893-ban szerzett tanítói oklevelet, képesítést nyervén magyar és német nyelvű tanításra. Mint kezdő tanító egy évig működött Segesváron s onnan Nagyszebenbe helyezték át, ahol a ref. kántorságot is vállalta. 1919-ig az áll. iskolában tanított — 16 évet mint igazgató — s azután a ref. iskolát vette át, ahol mint igazgató-tanító szolgált haláláig. Az egyszerűség,

becsületesség és rendszeret mintaképe volt. Példaadásával munkatársai is belenevelte a pontosságot és rendszeret. Beszédében s cselekedeteiben mindig megmutatta, milyennek kell lennie egy népnevelőnek. Tanítói munkásságán kívül nagy szeretettel karolta fel a magyar dal ügyét. Ebben s elsősorban a maga képzését látta fontosnak, középiskolai ének- és zenetanítói oklevelet szerzett, amit azonban csak arra használt fel, hogy magasabb zenei képzettségével minél többet szolgálhasson dalkultúránknak. Ujraszervezte és 42 évig vezette a szebeni Ref. Énekkart. Az egyházmegyei tanítóegyesületnek elnöke s az egyházmegyének tanügyi előadója volt. Ugyancsak elnöke volt a szebeni Polgári Körnek is. Nem volt Erdélyszerte közismert ember, mert nem akart az lenni. Minden dicsőséget, elismerést s díszretet került s az volt legnagyobb dicsősége, ha csendben s nyugodtan dolgozhatott. Nem volt erős szervezetű ember, de olyan lelkiereje volt, hogy nagy testi fájdalmak között is a legnagyobb önuralommal tett eleget kötelességének. Erős hite és mély vallássossága nagy erőt adott neki.

Felességét mult év decemberében temette el s félévvel utána Ő is visszaadta lelkét Teremtőjének. Június 26-án temették el barátainak, tisztelőinek s volt tanítványainak nagy részvete s egyetlen leánya zokogása mellett. „Az igaznak emlékezete áldott”.

Sz. D.

Terjesszük a
„Magyar Nép”-et!

Készít és elad önköltségi áron minden versenyen felüli íszta gyapju valódi **Homespune** úri és női szöveteket

DOMBRIA

házi szövést Cluj, átköltözött Str. Regina Maria 4 sz. alá. Bejárat Str. Bratianu 19. felől is. Nagyon fegyelmzett urinók, kik minden munkára vállalkoznak, szövést tanulásra elvállaltatnak.

Mulafató

„Sépléskor.

Dalol a cséplőgép...

Halk zümmögése legszebb hálazzoltár.

S a búzaszem, amint tisztám kiperdül

A zsákba, kész az oltár.

A napsugár, a gyertyafény,

A munkáskéznek ünnepén.

Dalol a cséplőgép...

És kincset ont az arany búzaszál.

A munka himnusz dallama

Istenhez a magasba száll.

Csak bűgj oh gép, te bűvös orgona!

S a háladal ne szűnjék meg soha!

Teleky Dezső.

Mindentudó János a papné szolgálatában.

Nagyjelentőségű esemény volt a mostani konfirmáció, mert az új pártás lányok és új legénykéek kis csapatával a jövőre indul utnak a díszes templomból. De jelentőségét fokozza, hogy konfirmált a tiszteletes asszony hátramosztatója is. A parochián ugyanis az a szokás, hogy oda-veznek a konyhára egy szegény gyermeket, aki ott sürog-forog egy pár évig, egész a konfirmációig. Még az ünnepi díszes köntösökbe is a tiszteletes asszony öltözteti fel, de azután már mehet szolgálni, pénzt keresni s a parochia konyháján egy másik gyermek foglálja el helyét. Tehát, hogy hivatalosan fejezzük ki magunkat, megüresedett a hátramosztói állás. Nagy dolog ám ez a mai munkanélküli világban. Igaz, hogy a tiszteletes asszony megharagudna, ha valaki csak ezt a szót is ki merné mondani, hogy „fizetés”. Ezért nem jár fizetés, csak ruha és koszt, szidás és simogatás. De ezeket is ki kell ám érdemelni, mert semmihez sem jut e világon az ember ingyen. Nagy tudomány kell ide s minden akármiféle fiú felel meg ennek a tudománynak. Tudni kell tüzet rakni, mosogatni, borsót törni, aprófát vágni, fuszulykát karózni, tojást összeszedni, bivalyat ellátni, malac-

nak enni adni, vizet hozni, konyhát fimosni, ablakot takarítani és még annyit mindent, hogy az ember fel sem tudja sorolni. De ezek csak a hivatalos tudnivalók, hát még azok, amelyeket magánszorgalomból kell tudni.

Ez a jeles helyzet üresedett meg. Asszonyok jöttek, mentek, tárgyaltak tiszteletes asszonnyal, hogy ki volna legmegfelelőbb. Épen az egyik asszony kíséri ki a tiszteletes asszony, aki még a uton is sorolja fel az ajánlott gyermek tulajdonságait, mikor ott áll János, a jeles ölt, öccse kezét fogva nagyobb bátorságot okáért, a garádics előtt. Eddig a kecskepásztor mellett bojtárkodott, de már meguntta azt a sok fülhuzást, ami ezzel a hivatalos tállal jár. Kutyának való hivatal. Valótoztatni kell a sorsán. Ezért állott ott a garádics előtt.

— No, miért jöttél fiam? — hangzik a tornácra a barátságos szó.

Erre János féloldalra hajtja a fejét s úgy pislog fel, mint a veréb, mikor a nagyhatalmu kakas elől el akarja csipni a szemet.

— Tiszteletes asszony, kérem, beáldozol nekem szolgálni.

— Aztán mi tudsz?

— *Mindent!*

— Helyes, nekem épen olyan fiú van szükségem, aki mindent tud.

Ezzel a felvétel formáságai el is vannak intézve. Ettől kezdve, János lett a tiszteletes asszony hátramosztója. Ugyan látva, az ember meg se tudta volna mondani, hol fér meg benne az a rengeteg tudomány. János pedig, bár mindentudó volt, de emellett szerény, mint az ibolyavirág. Soha senkinek el nem mondta azt a nagy felfedezését, hogy ha a tiszteletes asszony a pajtába küldte a bivalyokat takarítani, addig sürogött-forgott, míg egyik kis szalonnát elesent a kamarából s azzal a bivalyok szőrét kifényesítette, s aztán befeküdt a jászolba mint aki jól végezte dolgát. Mikor a tiszteletes asszony ellenőrizte a végzett munkát, még meg is dicsérte, hogy olyan fényesre takarította a bivalyokat. Tisztességtudó volt, soha a tiszteletes asszonynak hátat nem fordított — ha bagolyvadászat közben a toronyban

Apróságok • Adomák

Katicabogár-tenyésztés.

A katicabogaraknak a természettudomány több, mint ezer fajtáját ismeri. Vannak a katicabogarak között piros és szürke hátúak, fehér, fekete és piros pettyesek és a kis pontok száma is nagyon változó. Az összes katicabogarak megegyeznek abban, hogy körülhatárolt területen pusztítják a levéltetveket. Már pedig a levéltetvek a gyümölcskertész legnagyobb ellenségei. Rengeteg kárt okoznak a gyümölcsfák fiatal hajtásain. Nagy küzdelmet kell a levéltetvek ellen folytatnia a virágkertésznek is. Ezért a katicabogarakat, mint a kertész legértékesebb ingyen munkáit, gondos védelemben kell részesíteni. Nemcsak a bogár, hanem annak álcája, a rövid, fekete színű férgecske is kitűnő levéltetű pusztító.

A katicabogaraknak ez a jó tulajdonsága adta egy Farral Oven nevű amerikai fiatalembernek az ötletet, hogy foglalkozzék rendszeresen a katicabogarak tenyésztésével. Farral, aki sokat dolgozott, mint kertészlegény gyümölcsöskertekben, alaposan kitanulmányozta a katicabogarak életét és kísérletezni kezdett a bogarak tenyésztésével. A kísérletek nagy sikerrel jártak és a katicabogár tenyésztőtelep rövidesen felvirágzott, mert a kertészek állandóan nagy mennyiségű katicabogarat rendelnek a leleményes fiatalembertől.

A tenyésztőtelep jövedelmezőségét főképpen az biztosítja, hogy Farral Oven az év bármely szakában tud szállítani katicabogár álcákat és katicabogarakat. A helyzet ugyanis az, hogy a katicabogarak száma

nyárára, amikor legtöbb levéltetű van, rendszeren megapad. Tavasszal pedig, amikor sok a katicabogár, kevés a levéltetű. A leleményes amerikai tenyésztő úgy intézi a bogarak tenyésztését, hogy a kertészeket bőségesen el tudja látni nyáron át is katicabogarakkal.

Hogyan hat a zene a különböző állatokra?

A vadállatok különbözőképpen viselkednek a hangszerekkel szemben. A medvék például szeretik a hegedűszót. Ugy látják, hogy az oroszánok és tigrisek is leginkább a hegedűszót birják. Az elefántok a fuvola hangját szeretik.

Száztíz év után az első eső.

A kínai Sze-Csuan tartományban száztíz esztendő óta nem volt eső. A tartományban az utóbbi években az emberek tízezrei pusztultak el éhínség következtében. Most valóban páratlan természeti csoda következtében megeredt az eső és bőséges öntözésben részesítette a földeket.

Gadag emberek sziget-országai.

Az angliai és amerikai milliomosok nagy fényűzéseket fejtenek ki minden téren. Ujabb időben pihenőhelyül lakatlan szigeteket választanak ki. A szigeteket örökáron megvásárolják és a szigeteken is birodalmat rendeznek be. Szigetárúsító ügynökségek foglalkoznak az eladó szigetek közvetítésével. A szigetek ára nem nagyságuktól függ, hanem attól, hogy mennyire fekszenek a főbb közlekedési utvonalaktól. A legdrágábbak a szigetek Anglia partvidékein. A szigetlakó gazdag emberek néha egész szigetesportokat vásárolnak meg, hogy ne

legyenek szomszédaik. A szigetekeken való tartózkodás egyenként, egy őszinte nyilatkozat szerint, nem a legkellemesebb. Az élelmiszerek nagyon sokba kerülnek és nagyon kevés az olyan szigetek száma, amelyeken mezőgazdasági termelést lehet folytatni. Viharos idő esetén minden összeköttetés megszakad a külvilággal és sokszor kell azoknak, akik kellemesen akarnak pihenni, viharokkal és az éhség veszedelmével küzdelemmel.

Gyengén keresnek az ejtőernyővel ugrók.

Az ejtőernyő-ugrók nemzetközi szervezete megtiltotta tagjainak, hogy öt dollár tiszteletdíjnál alacsonyabb összegért repülőgépből kiugorjanak. Az ejtőernyő-ugrók elnöke kijelentette, hogy az ejtőernyő ugrást újabban már egy csésze kávéért vagy egy darab süteményért is szívesen végezték a szervezet tagjai. Az elnök szerint az üzletet meg kell védeni és ezért a jövőben a társulat tagjai közül a megállapított legalacsonyabb díjnál kisebb tiszteletdíjért senki sem ugorhat ki ejtőernyővel repülőgépből.

Tigrisvadászok menekülése az egerek elől.

Amerikai vadászok tigrisvadászatra mentek Kinába. A tigrisvadászok vándorlásaik közben olyan vidékre érkeztek, amelyet teljesen elleptek az egerek. Az egerek negyven kilométer széles harcfrontban nyomultak előre és mindent megsemmisítettek, ami útjukba akadt. A bátor tigrisvadászok végül is menekülésre fogták a dolgot. Két nap és két éjszaka szakadatlanul tartott a vadászok menekülése az egerek elől.

Csak harmadik napon jutottak ki az egerek milliói által ellepett vidékről. A fáradságtól félholtan állapították meg, hogy az egér a tigrisnél is kellemetlenebb állat!

Ittas állatok az utcán.

Dánia fővárosában, Koppenhágában, egy likőr és pálinkaszállító teherautó lámpaoszlopnak hajtott. Az összeütközés következtében a teherautón lévő üvegek összetörték és a firom italok az utca árkába folytak. Az utcán kóborló kutyák és macskák ittak a mámorító folyadékból. — Áznap Koppenhága utcáin nagyon sok ittas macskát és kutyát lehetett látni.

Hogyan lehet a húst frissen tartani?

— Hogyan lehet a marhahúst jég nélkül három hétig frissen tartani?

— A marhán kell hagyni!

Fogas kérdés.

— Mondja édesapám, mit csinál a szél olyankor, amikor nem fuj?

Uj könyv.

Vásárhelyi János református püspöknek a Minerva könyvkiadó vállalat kiadásában

Vasárnapról- Vasárnapra

cimen új könyve jelent meg. A könyv a püspöknek az utóbbi évekről 63 prédikációját foglalja magában. A prédikációk főrészt a régi perikopa rendszer Evangéliumi textusainak feldolgozásait adják. A csinos kiállítású könyv ára 220 lej. — Kapható és megrendelhető a

„MINERVA“

könyvkereskedésében.

Cluj, Strada Regina Maria 1.

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. — Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetniük kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbség okáért bélyegben. A tanácsadás költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. — Csak azokra a levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lej is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek közérdekűek, a választ lapunkban adjuk meg.

B. K. Gheorgheni. Az ad várom taxák létesítése és eltörlése az illető helység helyhatósági szerveinek intézkedéseitől függ. Tehát ebben az ügyben csak ott-hon szerezhet információt.

K. L. Rokkant ügyével ajánljuk forduljon egyenesen az Országos Magyar Párt Bucuresti-i jogsegély irodájához, ahol a szükséges kéréseket elkészítik és amelynek vezetői eljárnak az illetékes helyeken az érdekében. Cim: Partidul Maghiar Bucuresti, Calea Victoriei 63-65, Casa Mică.

Az amnesztiára vonatkozó kérdésére válaszolva értesítjük, hogy f. évi június hó 8-án nem volt általános amnesztia, csak egyéni, személyeknek egyenként megadott kegyelmi intézkedések voltak.

V. B. A tyukpoloskát másképpen ovantagnak, zsindeletűnek is nevezik. Veszedelmes ölensége a háziszárnyasoknak. Négy pár lába van, teste paizs alakú és egy darabból áll, amelyen a fejnek semmi nyoma nincs. Színe tápláltsága szerint változik. Ha teleszívta magát vérrel, akkor sötét vörhenyesbarna, ha pedig hosszabb ideig koplalt, akkor szennyes, fehér és hátán a belső részei átlátszanak. Az ovantag a baromfit éjjel támadja meg. Ha idejekorán nem vesszük észre, az egész baromfiállományt kipusz-

titja. A baromfiakat nyak és begy táján támadja meg és vértüket annyira kiszívja, hogy azok másnap alig bírnak járni. Kártétele leginkább nyáron észlelhető, télen rendszerint moztalan állapotban van és csak a meleg ólakban csinál kárt. Ahol az ovantag elszaporodott, legnépesebb az ólat szétszedni és elégetni. Az ovantagos baromfi begye és nyaka táját be kell kenni petróleummal, zsirral vagy terpentinszesszel, mely anyagok az ovantag légző részeibe behatolnak és azt elpusztítják.

I. F. A község és megyei pótadó nagyságát a Monitorul Oficialban közelebbről megjelent törvényrendelet állapítja meg. Az új közigazgatási törvény 86-ik szakasza ugyanis úgy intézkedik, hogy amennyiben a községek, városok és megyék rendes bevételeik nem elegendők a kiadások fedezésére, ezek pótdókat vehetnek ki. A pótdókat járulékos, vagyis adicisionális adók nagyságával arányosak, kell hogy legyenek. A községek, városok és megyék ennek a rendeletnek az alapján sok helyen túlságosan magas adókat vetettek ki. Adott esetről kifolyólag az ügy a Semmitőszék elé kerül és a Semmitőszék megszabta, hogy mekkora lehet a kivethető pótdó. A Semmitőszék határozata szerint a községek és városok az adicisionális adó ötven százalékát, tehát felét vehetik ki pótdóképpen, a megyék pedig hetvenöt százalékát. Megjegyezzük, hogy ezek a pótdóok csak szükség esetén vehetők ki. Kivetésük előtt tehát ponosan el kell bíráltni, hogy a község, város, vagy megye költségvetése miképpen hozható egyensúlyba pótdó kivétele nélkül.

L. J. A hangyákat a kert pázsitjából, vagy bármilyen más helyről, ahol kellemetlenek, többféle módon kiirthatjuk. Aikalmasszer a hangyák elűzésére minden szagos folyadék. Így például, ha kreolinnal, lizollal, kárbolineummal vagy petróleummal átitatott fűrészpórt szórunk szét a hangyák által látogatott helyen, a hangyák elmenekülnek.

arról a helyről. Nagyon jól be szokott válni a hangyák elűzésére a marhasó. Idén nagyon sok hangya van, mert a száraz és meleg időjárás kedvezett fejlődésüknek. Ezért tehát rendkívüli gonddal és kitartással kell a hangyák irtását végezni.

Z. F. A betegség tüneteit nem írta le elég pontosan. Mindenestre arra következtetünk, hogy az izületi fájdalmak a tüszős mandulagyulladás következtében állottak elő. Torok bántalmak után ajánlatos a mandulákat és a torkot szakorvossal megvizsgáltatni, mert ha esetleg gennyecok maradnak a mandulákon, könnyen halálos betegség kifejlődésére vezethetnek. A gyermekeket tehát mielőbb vizsgálta meg szakorvossal.

L. P. Vasat kőbe a következő módon rögzíthet. Olvasszon össze ként vas reszeléssel és öntse be a kőbe vágott résbe, ahova a vasat be akarja erősíteni. Megszilárdulás után a vas keményen áll a kőben. A keverék elkészítésénél vigyázzon, mert tűzveszélyes. Az elrepedt takaréktűzhely vagy kályha-lapot a következő anyaggal lehet összeragasztani. Két rész kovácsolt vashulladékot három rész égetett gipszsel, egy rész sóval és vízüveggel sűrű tészttá vá kell gyurni. Az anyaggal be kell kenni a repedést. Megszilárdulás után, amíg a lapot nem mozgatjuk, az anyag tökéletesen elzárja a repedést.

A szerkesztésért felel

GYALLAY DOMOKOS

Pénzhamisítók leleplezése. A fém pénzhamisításban tulnyomó az aprópénz hamisítása. Többnyire hamis 20 és 50 filléresek kerülnek forgalomba. Hogyau lehet felismerni a hamis fém-pénzt, erről közöl érdekes ismeretést *Tolnai Világlapja* legújabb száma, amely még a sárgaláz első gyógyítójáról, a gyanútaszedőkről, Japánról és a sarkrepülőkről közöl rendkívül érdekes hírt.

Szerkesztői üzenetek

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért:

S. L. Fellák-Feleac, G. D. Karácsonyfalva-Crăciunel, M. Gy. Szamosardó-Arduzel, L. L. Majláfalva-Mailat, B. M. Oklánd-Oeland.

ELŐFIZETŐINKHEZ! Minden hátrálékost ezután is figyelmeztetünk, hogy a kiküldött megbizottainknak fizessék ki a feltüntetett hátrálékos összeget. Ahol ezidő szerint nem voltak megbizottak azokat a hátrálékosokat is felszólítjuk, hogy az általunk kiállított és kiküldött postautalvány felhasználásával küldjék be a díjat.

Új előfizetők gyűjtői! Az utóbbi időben több régi előfizető jelentett be új előfizetőket. Ezeknek köszönetünket fejezzük ki munkálkodásukért. Miután legtöbben nem közölték, hogy a Magyar Nép könyvtárából milyen ajándékkönyvre tartanak igényt, felkérjük a gyűjtőket, hogy közöljék ezt velünk. Mi is küldhetnénk egy-egy könyvet minden értesítés nélkül, azonban megtörténhetik, hogy ez a könyv már birtokában van a bejelentőnek s ezért várjuk értesítésüket, nehogy két ugyanolyan tartalmu könyvük legyen.

N. A. Vadad. A megfajtás helyes. Kár, hogy nem küldte be hamarabb a választ, mert akkor a sorsolásban is résztvevő volna.

J. J. Barcaufalu. Levelezőlapja értelmében a régi hátrálék rendezve.

O. S. Nagybánya. A kérdézt számok ezideig nem nyerték.

M. S. Erdőhegy. Tudomásul vettük kérését s címére ezután csak egy példányt küldünk. A 150 lejt átírtuk s ezzel előfizetése 1937. dec. 31-ig rendben van.

S. L. Fellák. Előfizetési díj egy félévre 85 lei. Kérjük ezen összeget beküldeni. Ezzel f. é. végéig rendben lesz előfizetése.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: B. J. Nagyvárad, Oradea 150, G. G. Menyháza-Moneasa 150, K. Ö. Mezőbergenye-Berghia 150, Id. B. I. Csikesekefalva-Ciucani 85, Id. A. G. Csikédánfalva-Danesti 155, Sz. M. Sep-sibikszád-Bicsad 143, Özv. N. P.-né Torda-Turda 75, N. K. Darlos-Darlac 300, Sz. F. Vámosgálfalva-Gánesti 155, K. Gy. Sálca 150, K. Ö. FacsádFáget 140, Sz. S. Belényes-Beius 150, B. I. Keresztvár-Teliu 575, T. S. Székelyszenterzsébet-Eliseni 150, Sz. L. Oravicabánya-Oravita 155, R. B. Radnot-Iernut 155, R. J. Székelyszenterzsébet-Eliseni 155, D. J. Somkerék-Sintereag 310, H. J. Györöd-Giroda 85, Z. K. Ovária-Oar 75, K. G. Hosszmező-Câmpulung la Tisa 150, L. D. Kézdi-mártonfalva-Mártineni 150, F. B. Szatmár-Satumare 488, N. S. Torda-Turda 275 (ebből 200 lej Új Cimborának átadva), N. S. Sepsiszentkirály-Sancrai 305, F. A. Szilágypér-Pir 150, Kőröskisjenőről-Ineuról: D. K. 150, K. A. 150 és P. Gy. 150 lej.

Apróhirdetések

Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb hirdetés 50 lej. Állástkeresők részére 20 szóig 40 lej. — Előfizetőinknek minden szó 3, vastagabb betűvel 6 lej. Az apróhirdetési díj előre fizetendő.

Eladó egy Első Magyar Gazdasági Gépgyár R. T. hereséplőgép 1200 cm. doboz. Értekezni lehet Bedő Ödönnél Vingard, p. u. Cunta, jud. Sibiu.

Augusztus hónapra Marosújváron teljes ellátást keres két személy igényű tisztviselő. Ajánlatot árral e lap kiadóhivatalába kérünk „Szabadság” jeligére.

Király ország nélkül.

A cigányoknak országuk nincsen, de királyt azért választottak maguknak. A választás közelebről folyt le Varsó városában. Erre az alkalomra Európa legtöbb országából Lengyelországba utaztak a cigányvaidák s szavazatukkal választották meg az új királyt Kwiek János személyében. A királyt meg is koronázták a varsói színháztól kölcsönkért koronával. János királynak, sajnos, mégsem hódolnak az összes cigányok. A magyarországiak ugyanis tiltakozásuk jeléül részt sem vettek a választáson. Képünk János királyt és a választó vajdákat ábrázolja.

János király kalaplengéssel köszöni meg alattvalói éljenzését.

Kutya, mint macska nevelő anyja.

Orbán István nyárádgálfalvi molnár előfizetőnk kuttyája ugyancsak rácáfol a kutya-macska barátság rossz hírére. A kutya-

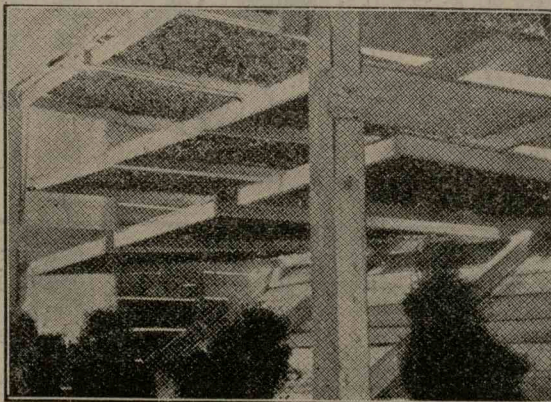

nak kölykei születtek, amelyek azonban rövidesen elpusztultak. Az elárvult anya úgy vigasztalta meg magát, hogy magához vett egy kis macskakölyköt s most azt neveli nagy odaadással.

Tanuld meg!

Hogyan lehet célszerűen berendezni a padlást gyógynövények szárítására?

A tavasz folyamán sorozatos cikkeinkben foglalkoztunk a gyógynövénygyűjtés és szárítás kérdéseivel. Hangsúlyoztuk, a cikkeinkben, hogy a jó értékesítés első feltétele, hogy az árú kiváló minőségű legyen, tehát jól legyen szárítva. Képünkön bemutatjuk, hogy a padlásteret hogyan lehet célszerűen berendezni gyógynövények szárítására. Az egymásfőlé állított, tálcaszerű kereteken a gyógynövények kitünően száradnak, színük nem változik és elsőrangú minőségű árut szolgáltatnak.

Hogy kell okkal-móddal élni,
A Magyar Nép azt meséli.
Éber füllel rá ki hallgat,
Jól arathat s jól takarhat.

Kámfor — mint növényi gyógyszer.

Az elhervadt növényi palántákat, vagy száradásnak indult csemetéket meg lehet menteni a pusztulástól a következő módon. Tiszta szeszben annyi kámfort oldunk fel, amennyit a szesz magában feloldani képes. Ebből az oldatból egy liter vízbe néhány cseppet teszünk és a folyadékba beállítjuk az elhervadt növényt. Két-három óra hosszáig hagyjuk a növényt a kámforos folyadékban. A folyadék csodálatos hatása. A levelek és hajtások üdévé válnak, a fásnövények kérge duzzadtá válik és a szövetetek ismét képesek lesznek nedvszállító feladatuk betöltésére. A növények nagysága szerint kell elkészítenünk a fürdőt úgy, hogy a megmentendő növényt teljesen be tudjuk meríteni a gyógyhatású folyadékba.

Órák hosszat szótlánul ül a koreszmában két cimborá, amíg végre az egyik felsóhajt:
— Jajaj!
— Na végre, hogy kezdesz az idej ter-
mésről beszélni — mondja a másik.

A magyar díszítés alapformái.

Néhány számunkban a cifraszűrről mutatunk díszítéseket.

Sajátságosak az elemek és érdekes csoportosítása, elem, elem mellett majdnem teljesen fedi az alapot, a „szár“ szinte teljesen eltűnik, pazar és hatásos színezésükkel nagyon megkapják figyelmünket.

Olvassátok a Magyar Nép könyvét!